

Drama Grec

Codi: 100399

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500243 Estudis clàssics	OB	3	1
2501792 Estudis de Català i de Clàssiques	OB	3	1
2501802 Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	OB	3	1
2501856 Estudis de Francès i de Clàssiques	OB	3	1
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Agustí Alemany Vilamajó

Correu electrònic: Agusti.Alemany@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Carlos Varias García

Prerequisits

- Aquesta és una assignatura de traducció de nivell avançat, per aquest motiu és molt recomanable que l'estudiant que s'hi matriculi hagi superat prèviament totes les assignatures de llengua grega incloses en el Pla docent de 1r i 2n curs del grau en Estudis Clàssics o graus combinats amb Clàssiques.
- Es recomana també el coneixement instrumental de les llengües modernes més habituals en la bibliografia especialitzada dels Estudis Clàssics (anglès, francès, italià i, en menor mesura, alemany), ja que es poden suggerir lectures en aquestes llengües.

Objectius

Aquesta assignatura forma part de la matèria "Llengua i literatura clàssiques" i s'imparteix en el primer semestre del 3r curs del grau en Estudis Clàssics i graus combinats amb Clàssiques. Es tracta d'una assignatura obligatòria els continguts de la qual es consideren fonamentals per a la formació filològica dels estudiants.

Els objectius formatius d'aquesta assignatura són dos:

- Contextualitzar l'origen i el desenvolupament del gènere dramàtic grec en el marc de la literatura grega.

- Assolir un coneixement aprofundit de les característiques pròpies del gènere dramàtic grec en les seves dues variants -tragèdia i comèdia- mitjançant la traducció i el comentari d'una selecció de textos representatius dels seus principals autors i obres.

Competències

Estudis clàssics

- Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i la comprensió dels textos grecs i llatins.
- Identificar el fet literari clàssic i la seva transmissió.
- Identificar i valorar les principals fites històriques, sociopolítiques, científiques, literàries i culturals del món grecoromà.
- Interpretar textos llatins i grecs, escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.

Estudis de Català i de Clàssiques

- Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i la comprensió dels textos grecs i llatins.
- Identificar el fet literari clàssic i la seva transmissió.
- Identificar i valorar les principals fites històriques, sociopolítiques, científiques, literàries i culturals del món grecoromà.
- Interpretar textos llatins i grecs, escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.

Estudis d'Espanyol i de Clàssiques

- Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i la comprensió dels textos grecs i llatins.
- Identificar el fet literari clàssic i la seva transmissió.
- Identificar i valorar les principals fites històriques, sociopolítiques, científiques, literàries i culturals del món grecoromà.
- Interpretar textos llatins i grecs, escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.

Estudis de Francès i de Clàssiques

- Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i la comprensió dels textos grecs i llatins.
- Identificar el fet literari clàssic i la seva transmissió.
- Identificar i valorar les principals fites històriques, sociopolítiques, científiques, literàries i culturals del món grecoromà.
- Interpretar textos llatins i grecs, escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i la comprensió dels textos grecs i llatins.
- Identificar el fet literari clàssic i la seva transmissió.
- Identificar i valorar les principals fites històriques, sociopolítiques, científiques, literàries i culturals del món grecoromà.
- Interpretar textos llatins i grecs, escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar l'anàlisi morfosintàctica a la lectura de textos grecs de dificultat progressiva.
2. Contextualitzar en el seu marc cultural el gènere corresponent, la seva gènesi i la seva evolució.
3. Demostrar el coneixement dels principals fenòmens culturals de l'antiguitat.
4. Elaborar un comentari gramatical, mètric i de realia d'un text grec del gènere corresponent.
5. Explicar el context, les obres (personatges, tòpics) i la tradició posterior dels autors i els gèneres estudiats.
6. Traduir correctament un passatge dels autors proposats, adequant-se al registre propi del gènere corresponent.

Continguts

Els continguts d'aquesta assignatura s'organitzen al voltant de tres àmbits de treball:

1. Un marc teòric, que té com a objectiu contextualitzar el gènere dramàtic grec en el seu eix de producció i que es desenvoluparà d'acord amb el temari següent:

- Orígens del drama grec: tragèdia i comèdia.
- Context de representació de la tragèdia i la comèdia.
- Mite i drama.
- Característiques de la tragèdia. Principals autors i obres.
- Característiques de la comèdia antiga. L'obra d'Aristòfanes.
- Pervivència i tradició del drama grec en la cultura occidental.

2. Unes pràctiques de traducció (ca. 50 versos/dia) d'acord amb la selecció següent:

Sòfocles, Antígona [x 420]

- vv. 1-99: Després de la guerra que ha enfrontat els seus germans Etèocles i Polinices pel tron de Tebes, i morts tots dos, Antígona proposa a la seva germana Ismene no fer cas de l'edicte proposat per Creont, el seu oncle i nou rei de Tebes, i enterrar el seu germà Polinices. Ismene no gosa fer-ho, i Antígona la refusa amb duresa.
- vv. 162-210: Creont es presenta davant d'un cor de tebens i emet el seu primer edicte.
- vv. 334-375: 1er Estàsim: elogi de l'ésser humà pel cor.
- vv. 441-525: Creont, assabentat que Antígona ha enterrat el cos de Polinices, s'hi enfronta, però ella no només reconeix la seva culpabilitat, sinó que argumenta i justifica la seva actuació. L'enfrontament entre tots dos acaba amb la condemna a mort d'Antígona.
- vv. 683-723: Hèmon intenta convèncer el seu pare que desisteixi de la seva intenció de matar Antígona.
- vv. 883-928: Últimes paraules d'Antígona.
- vv. 1033-1090: Creont s'enfronta a l'endeví Tirèsias, qui revela prediccions terribles contra Creont i la seva família.

Aristòfanes, Els núvols [x 302]

- vv. 1-132. Estrepsíades no pot dormir pensant en els deutes que el seu fill Fidípides ha contret amb les apostes. Estrepsíades demana al seu fill que entri en el Pensatori on Sòcrates ensenya a fer discursos capaços de vèncer fins i tot les causes injustes, perquè creu que així aconseguirà alliberar-se dels plets que té a causa dels deutes. El fill, però, no hi vol anar i el pare hi ha d'anar en lloc seu.
- vv. 630-800. Estrepsíades, ja iniciat en els misteris del Pensatori, rep instrucció de Sòcrates, però no pot entendre les subtilitats dels coneixements del seu mestre i el seu pensament no s'allunya dels deutes que el persegueixen. Sòcrates el dona per perdut i li demana que hi envii el seu fill.

Aristòfanes, Lisístrata [x 171]

- vv. 565-597: Lisístrata explica al comissari com pensen les dones "desembolicar la troca" de la política.
- vv. 840-979. Diàleg entre Cinèsias i la seva dona Mírrina.

3. Lectura en traducció de les obres següents:

- Èsquil, Set contra Tebes.
- Sòfocles, Èdip Rei.
- Eurípides, Medea.
- Aristòfanes, Les vespes.

Metodologia

- La metodologia docent d'aquesta assignatura consistirà en alternar les explicacions teòriques del temari amb la traducció i el comentari de la selecció de passatges.
- Els estudiants hauran de presentar una fitxa de cadascuna de les lectures obligatòries d'acord amb un model que se'ls lliurarà a principi de curs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició de temes teòrics.	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6
Traducció i comentari de textos	32	1,28	1, 4, 6
Tipus: Supervisades			
Fitxes de lectura	15	0,6	2, 3, 5
Traducció i comentari gramatical i mètric.	15	0,6	1, 4, 6
Tipus: Autònomes			
Lectures i fitxes.	20	0,8	2, 3, 4, 5
Traducció.	55	2,2	1, 4, 6

Avaluació

Per a l'avaluació es tindran en compte les activitats següents:

1. un examen de traducció de l'Antígona de Sòfocles (text vist + text no vist) [35%]. Data de l'examen: 3/11/2016.
2. un examen de traducció de les obres d'Aristòfanes treballades a classe (text vist + text no vist) [35%]. Data de l'examen: 12/1/2017.
3. quatre fitxes literàries de les lectures, d'acord amb el model lliurat a principi de curs [20%]. Dates de lliurament de les fitxes: 27/10/2016 (Set contra Tebes i Èdip Rei) i 22/12/2016 (Medea i Les vespes)
4. Assistència i participació a classe [10%].

Per aprovar l'assignatura cal tenir un 5 de mitjana. Per poder fer mitjana s'ha d'haver obtingut un mínim de 4 en cadascuna de les activitats d'avaluació.

Aquell estudiant que s'hagi presentat a un examen i hagi lliurat una de les fitxes, no podrà renunciar a ser avaluat; en altres paraules, no podrà optar a tenir un "No Avaluable" com a qualificació final.

A la reavaluació* l'estudiant podrà recuperar la nota corresponent a un dels dos exàmens finals i a una de les fitxes de lectura.

* Protocol de reavaluació (d'obligat compliment a la Facultat de Lletres).

Els estudiants de totes les titulacions de la Facultat de Filosofia i Lletres tenen dret a la reavaluació. Els professors estan obligats a reavaluar els estudiants que compleixen els següents requisits:

- Han d'haver-se presentat a totes les proves que consten en la guia docent de l'assignatura de l'any en curs
- Han de haver aprovat el mínim de proves estipulat pel professor.

Calendari de reavaluació

Les dates dels exàmens de reavaluació estan fixades per la facultat. És la responsabilitat de cadascú, professors i estudiants, saber la data que li correspon fer la reavaluació de la seva assignatura. Aquestes dates estan publicades a la web de la facultat al mes de juliol del curs anterior.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació a classe	10%	0	0	1, 2, 4, 5, 6
Presentació de quatre fitxes literàries	20%	0	0	2, 3, 5
1r examen (3/11/2016)	35%%	1,5	0,06	1, 4, 5, 6
2n Examen (12/1/2017)	35%	1,5	0,06	1, 4, 6

Bibliografia

Bibliografia general

ADRADOS, F.R. (1983). Fiesta, comedia y tragedia. Madrid.

ALSINA, J. (1971). Tragedia, religión y mito entre los griegos. Barcelona.

BAÑULS, J. V.; DE MARTINO, F.; MORENILLA, A. (eds) (1998-2014) sèrie: El teatro clásico en el marco de la cultura griega y su pervivencia en la cultura occidental. XVII volums. Bari.

BEYE, CH.R. (ed.) (1984). La tragedia greca. Guida storica e critica. Roma-Bari.

BUDELMANN, F. (1999). The Language of Sophocles. Communitary, Communication and Involvement. Cambridge.

CASSIO, A.C. (ed.) (2008). Storia delle lingue letterarie greche. Firenze.

CLAUSS, J.J.; JOHNSTON, S.I. (eds.) (1997). Medea: Essays on Medea in myth, literature, philosophy and art . Princeton N.J.

COLVIN, S. (1999). Dialect in Aristophanes : and the politics of language in ancient Greek literature. Oxford.

CSAPO, E. - ALATER, W.J. (1994). The Context of Ancient Drama. Michigan.

EASTERLING, P.E. (ed.) (1997). The Cambridge Companion to Greek Tragedy. Cambridge.

[consulta online:

<http://universitypublishingonline.org/cambridge/companions/ebook.jsf?bid=CBO9780511998928>]

GARCÍA NOVO, E.; RODRÍGUEZ ALFAGEME, I. (eds) (1998). Dramaturgia y puesta en escena en el teatro griego. Madrid.

GREGORY, J. (ed.) (2005). A Companion to Greek Tragedy. Oxford.

GUZMÁN GUERRA, A. (2005). Introducción al teatro griego. Madrid.

IERANÒ, G. (2010). La Tragedia greca: origini, storia, rinascite. Salerno.

JAKOB, D. - SAÏD, S. (1988). "Dossier Bibliographique sur la Tragédie". Métis 3/1-2 , 361-512.

LISSO DE LA VEGA, J. S. (1974²). De Sófocles a Brecht. Barcelona.

LESKY, A. (1973³). La tragedia griega. Barcelona (Stuttgart 1957²).

- (1972³). Die tragische Dichtung der Hellenen. Göttingen [tr. anglesa: Greek Tragic Poetry, Yale University Press, New Haven-London 1983].

LÓPEZ, A. - POCIÑA (ed.) (2002). Medeas: versiones de un mito desde Grecia hasta hoy. Granada.

LÓPEZ FÉREZ, J.A. (ed.) (1988). Historia de la literatura griega. Madrid.

LUCAS, D.W. (1969³). The Greek Tragic Poets. London.

LUCAS DE DIOS, J. M^a. (1982). Estructura de la tragedia de Sófocles. Madrid.

MOLINARI, C. (ed.) (1994). Il teatro greco nell'età di Pericle. Bologna.

MURRAY, G. (1943). Esquilo, el creador de la tragedia. Buenos Aires [trad. de l'original en anglès, publicat a Oxford 1940].

OUDEMANS, TH.C.W. - LARDINOIS, A.P.M.H. (1987). Tragic Ambiguity. Anthropology, Philosophy and Sophocles' Antigone. Leiden, New York, Köln.

PICKARD-CAMBRIDGE, A. (1973²). The Dramatic Festivals of Athens. Oxford (1953).

POHLENZ, M. (1961). La tragedia greca, I-II. Brescia (1954²).

RABINOWITZ, N.S. (2008). Greek Tragedy. Malden.

REINHARDT, K. (2010). Sófocles. Madrid [trad. de l'original alemany: Sophokles, Frankfurt am Main 1976].

REVERMANN, M. (ed.) (2014). The Cambridge companion to Greek comedy. Cambridge.

[Recurs electrònic:<http://dx.doi.org/10.1017/CCO9781139015356>]

ROISMAN, H.M. (ed.) (2014). The Encyclopedia of Greek tragedy, I-III. Chichester.

ROMILLY, J. DE (1990³). La tragédie grecque. Paris.

- (1971). Lestemps dans la tragédie grecque. Paris.

The Cambridge History of Classical Literature. I: Greek Literature. Cambridge 1985 [tr. cast.: Historia de la literatura clásica (Cambridge University). I. Literatura griega. Madrid 1990].

VARA DONADO, J. (1996). Origen de la tragedia griega. Cáceres.

VERNANT, J.-P.; VIDAL-NAQUET, P. (1987-1989). Mito y tragedia en Grecia Antigua, I-II. Madrid (Paris 1972-1986).

VICENTE SÁNCHEZ, A.; BELTRÁN CEBOLLADA, J. A. (eds) (2010). Grecia y Roma a escena. El teatro grecolatino: actualización y perspectivas. Madrid.

VICKERS, B. (1973). Towards Greek Tragedy. Drama, Myth, Society. London.

Bibliografia sobre mètrica

DALE, A.M. (1968²). The Lyric Metres of Greek Drama. Cambridge.

GENTILI, B.; NERUSINO, F. (eds.) (1999). La colometria antica dei testi poetici greci. Pisa.

GUZMÁN GUERRA, A. (1997). Manual de métrica griega. Madrid.

RAVEN, D.S. (1968²). Greek Metre. An Introduction. London.

WEST, M.L. (1982). Greek Metre. Oxford.

- (1987). Introduction to Greek Metre. Oxford.

A aquesta bibliogràfica bàsica cal afegir les edicions dels textos i els manuals de contingut, literari, lingüístic o mitològic, així com els comentaris de cada autor i de cadascuna de les tragèdies i/o comèdies tractades.

Enllaços d'interès

ARTICLES DEL WEB DE LICEUS

MELERO A., "La comedia. Orígenes de la comedia. Características generales".

RAMÓN PALERM, V., "Aristófanes y otros poetas de la comedia antigua".

VARIAS, C., "La tragedia. Orígenes de la tragedia. Características generales de la tragedia griega. La tragedia anterior a Esquilo", Madrid 2005: <http://www.liceus.com/> (pàgina web de Liceus) Biblioteca virtual "E-excellence". 17 pág. ISBN: 84-9822-193-5.

VARIAS, C., "Esquilo", Madrid 2005: <http://www.liceus.com/> (pàgina web de Liceus: Servicios de Gestión y Comunicación, S.L.) Biblioteca virtual "E-excellence". 21 pág. ISBN: 84-9822-089-0.

VARIAS, C., "Sófocles", Madrid 2005: <http://www.liceus.com/> (pàgina web de Liceus: Servicios de Gestión y Comunicación, S.L.) Biblioteca virtual "E-excellence". 24 pág. ISBN: 84-9822-121-8.

VICENTE, A., "Eurípides", Madrid: <http://www.liceus.com/> (pàgina web de Liceus: Servicios de Gestión y Comunicación, S.L.) Biblioteca virtual "E-excellence". 24 pág. ISBN: 84-9822-581-7.

PÀGINES SOBRE TEATRE GREC

<http://www.xtec.cat/~sgiralt/labyrinthus/graecia/littera/drama.htm>

<http://academic.reed.edu/humanities/110tech/theater.html>

TRES BREUS INTRODUCCIONS AL DRAMA GREC DEL NATIONAL THEATRE DE LONDRES:

<http://www.youtube.com/watch?v=aSRLK7SogvE>

<http://www.youtube.com/watch?v=dSr6mP-zxUc>

<http://www.youtube.com/watch?v=H-BvMbfxccc>